

U STUDÝNKY

TRHOVÉ SVINY

CITY UPGRADE

Obsah

Zadání a průběh práce	1
Analytická část	3
Fotodokumentace	4
Archivní mapy	5
Stávající mapy	6
Analýza stávajícího stavu	8
Návrhová část	10
Výchozí stav	11
Koncepce návrhu	12
Příběh	13
Materialita	15
Zídky	15
Mobiliář	16
Zeleň	17
Vizualizace	19
Participace s obyvateli	22
Dotazník	22
Participace - kulaté stoly	23
Základní informace o participaci	23
Prostor u studýnky	24
Tým	25

Zadání a průběh práce

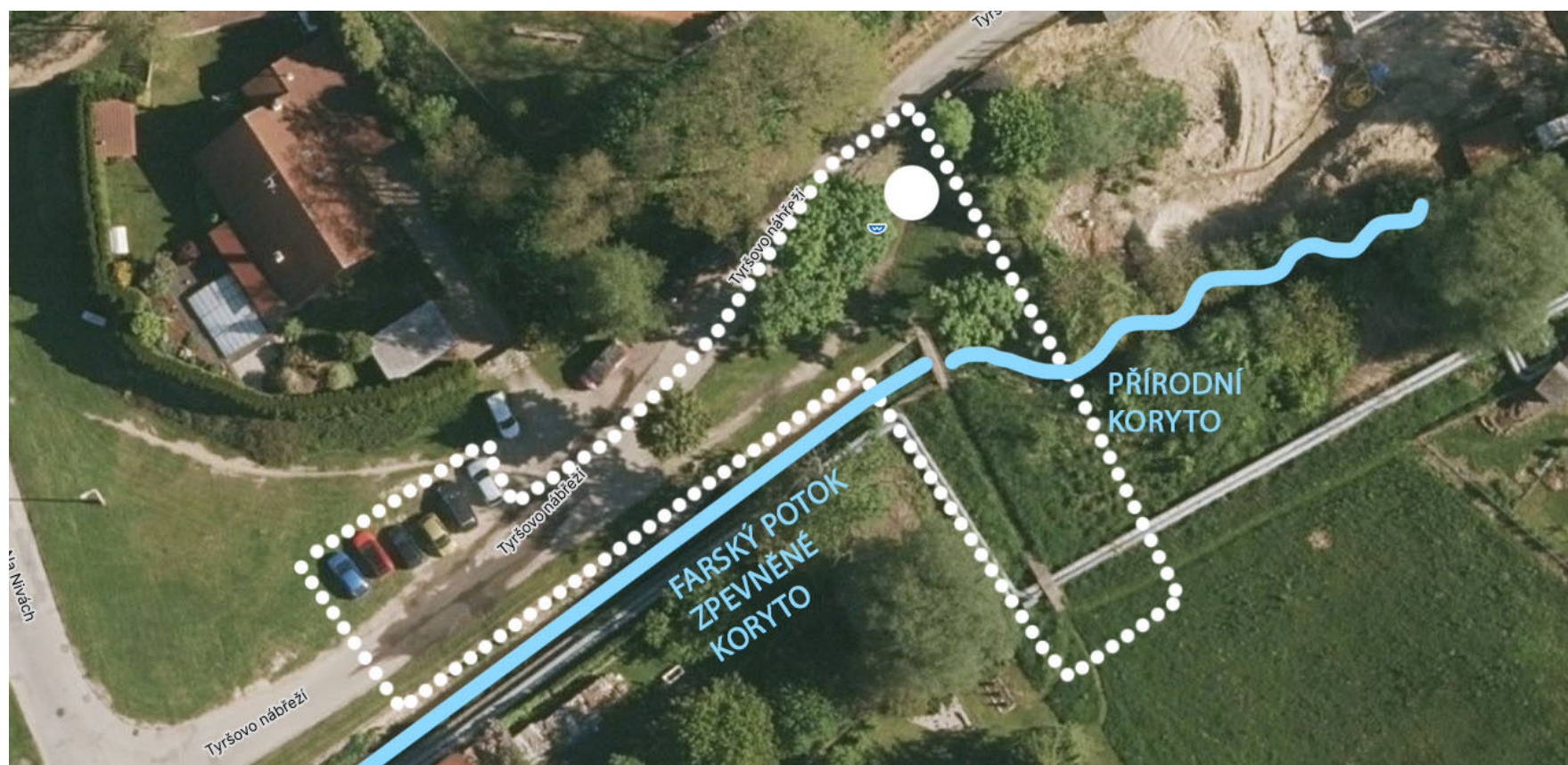
Architektonicko-urbanistická studie

Studie rekreačního areálu u Studýnky je pořizována z podnětu Města Trhové Sviny zastupitelstva města, souběžně se Studií Rekreačního areálu u Velkého rybníka.

Studie bude zpracována týmem architektů, krajinářského architekta a sociální antropoložky, na podkladu přesného geodetického zaměření.

Předmětem řešení bude okolí studýnky na pozemku parc. č. 3846/7 v k. ú. Trhové Sviny. Ke studýnce si lidé chodí pro vodu, v blízkosti se nacházela kaplička. Kolem protéká Farský potok, přes který vede lávka na místní kopec Pergál. Ten

v zimě slouží k zimním radovánkám. Záměrem města trhové Sviny je obnova kapličky a vytvoření odpočinkové zóny okolo studýnky.

Fáze studie regenerace okolí studýnky

1. Analýza

Návštěvy území a shromažďování informací pro shrnutí východisek návrhu

2. Participace - dotazník

Nápady a názory obyvatelů shromážděny přes distribuovaný dotazník

3. Návrh konceptu

Hrubý návrh zobrazují základní principy a ideje pro území

4. Participace - workshop nad návrhem

Společné dopracování a prezentace konceptu s obyvateli u kulatých stolů

5. Čistopis návrhu

Konzultace studie před dokončením s objednatelem, zapracování připomínek vzešlých z participace, finalizace návrhu a odevzdání

Analytická část

V následující kapitole předkládáme rozbor území, který pro nás bude sloužit jako podklad a východisko při návrhu regenerace okolí

studýnky a přilehlých ploch, které na něj navazují. Zahrnuje také úvahy a poznatky obyvatel města Trhové Sviný.

Vybrané fotografie stávajícího stavu

Hlavní přístup ke studýnce

Okolí studýnky

Studýnka

Studýnka - kameninový žlab

Detail

Lávka a horkovod v okolí studýnky, v pozadí kopec Pergál

Odtok studýnky

Pohled na vrch Pergál přes lávky

Přírodní koryto potoka Farského potoka

Pohled na západ řešeného území

Horkovod a vrch Pergál

Stávající mobiliář

Východní pohled

Parkovací plochy v okolí studýnky

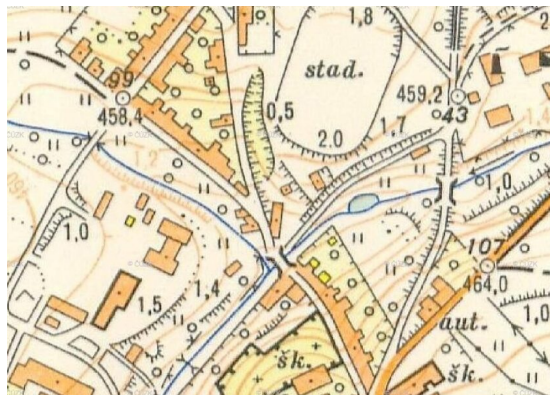
Archivní mapy

Historie vývoje území v mapových archiváliích.

Zdroj: mapy.cz, ČUZK Geoportál, Geoportál Jihočeského Kraje,

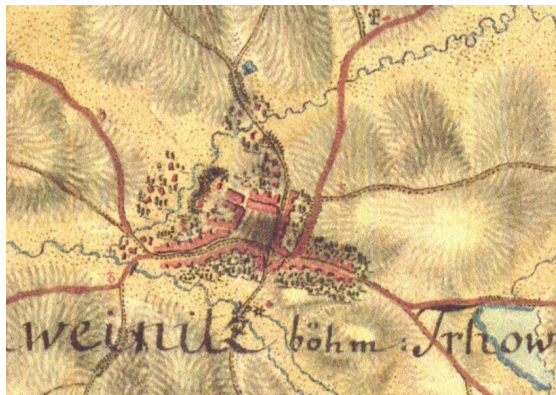
Lokalita u studýnky na Indikační skice z roku 1827

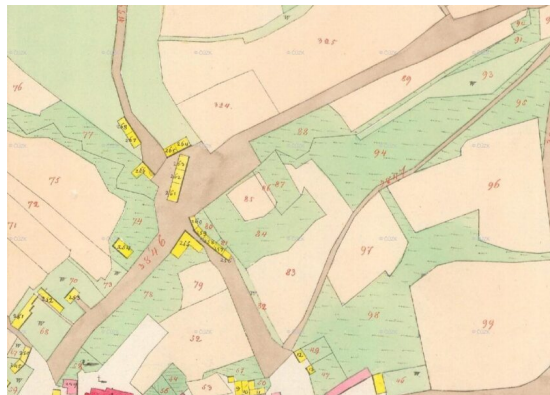
Lokalita u studýnky na Topografické mapě z roku 1960

Lokalita u studýnky na I. vojenském mapování z počátku 19. století

Lokalita u studýnky na II. vojenském mapování z počátku 19. století

Lokalita u studýnky na Císařských povinných otiscích z roku 1827

Lokalita u studýnky na III. vojenském mapování z konce 19. století

Lokalita u studýnky na archivní ortofotomapě z 50. let 20. století

Stávající mapy

Současný stav území podle map.

(Zdroj: mapy.cz, ČÚZK Geoportál, Geoportál Jihočeského Kraje).

Trhové Sviny v Územně analytických podkladech

V rámci pozitiv na krajské úrovni v Územně analytických podkladech (aktualizace z roku 2020) byly zjištěny mj.:

- Vysoký rekreační potenciál
- Velký počet objektů pro individuální rodinnou rekreaci
- Městská památková zóna, nemovité kulturní památky
- Síť cyklo a turistických tras

V rámci identifikace negativ byly zjištěny mj:

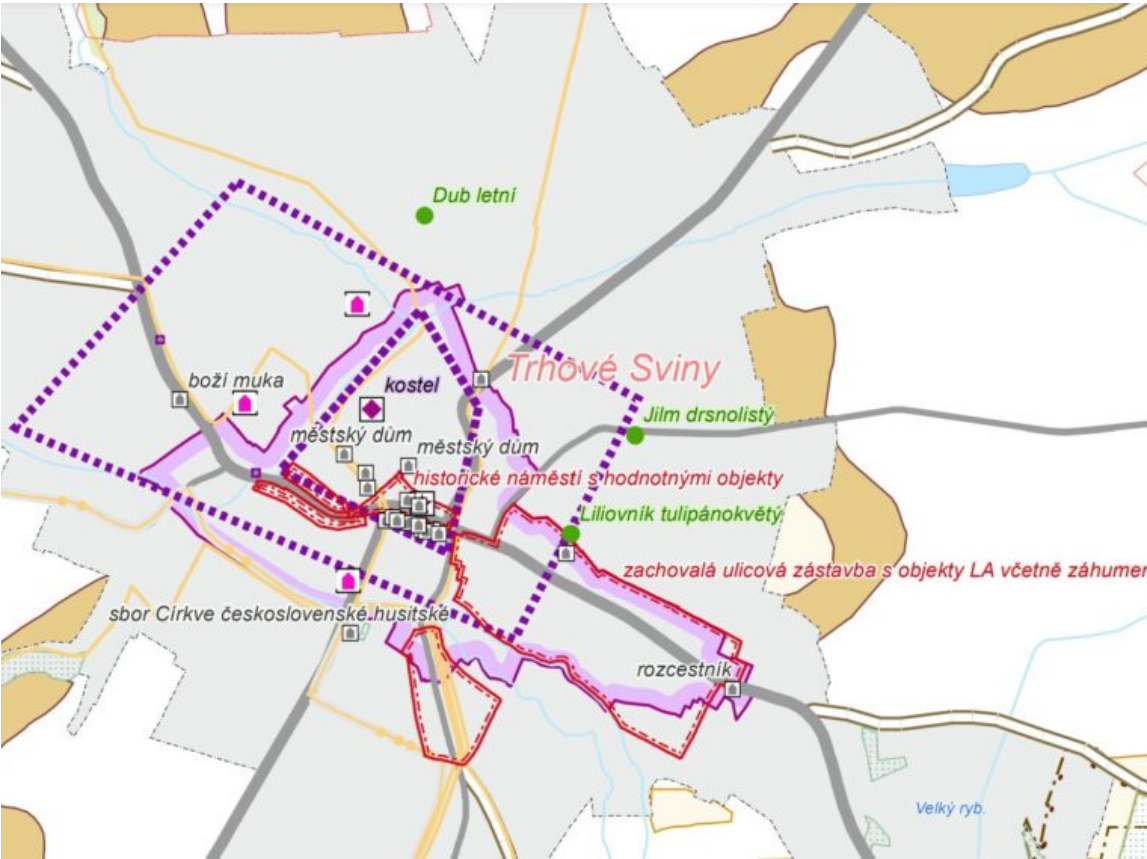
- Absence napojení na železnici
- Absence obchvatu města
- Absence kanalizace v okrajových částech obce
- Absence vodovodu v místních částech

V rámci identifikace problémů byl zjištěn nárůst počtu obyvatel migrací, z čehož plyne požadavek vytvářet územní podmínky pro

Územní plán Trhových Svinů

Podle platného územního plánu, resp. změny č.4 ze září roku 2023 se řešené prostranství nachází v ploše **veřejných prostranství a zeleně**. Přípustným využitím v této ploše jsou: náměstí, návsi, ulice, parky, tržiště, místní, obslužné a účelové komunikace, chodníky, hlavní pěší trasy a stezky, náspy, zářezy, opěrné zdi, dopravní vybavení (zastávky, odstavná stání pro autobusy, odstavné a parkovací plochy apod.), dětská, dopravní a workout hřiště (včetně jejich vybavení herními prvky, pergolami, přístřešky, oplocením apod.), vybavení území drobnou architekturou, altány, pódii, přístřešky, pergolami apod., a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Dalším přípustným využitím je dopravní infrastruktura, technická infrastruktura, veřejná, doprovodná a sídelní zeleň či vodoteče a vodní plochy.

Vrch Pergál se nachází v ploše **smíšené obytné, území malých sídel**. Ta má v přípustném využití: stavby pro rodinnou rekreaci, veřejná

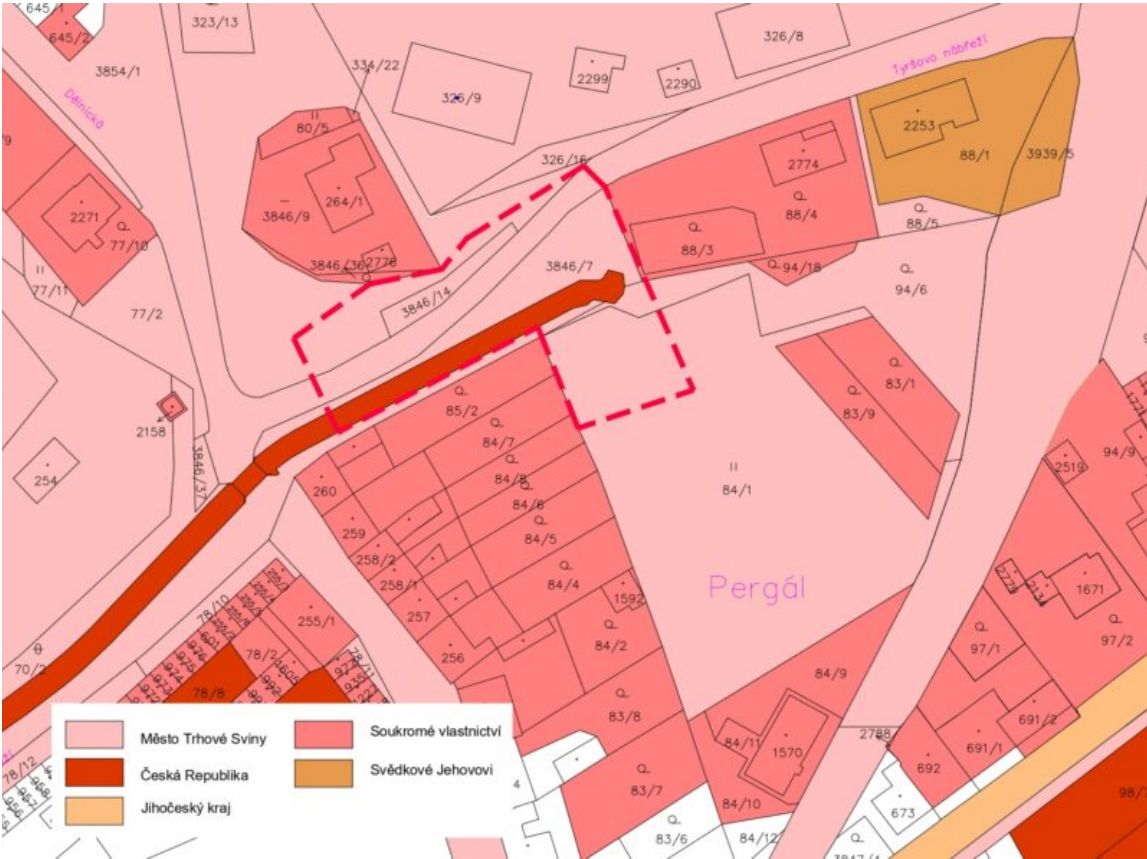
Trhové Sviny součástí památkové zóny

Historické centrum Trhových Svinů je od roku 1991 **městskou památkovou zónou**.

Ve vazbě na kulturní hodnoty území (mj. městská památková zóna) ukládá Územní plán umožnit realizaci záměrů orientovaných na volnočasové aktivity, poznávací turistiku a cestovní ruch.

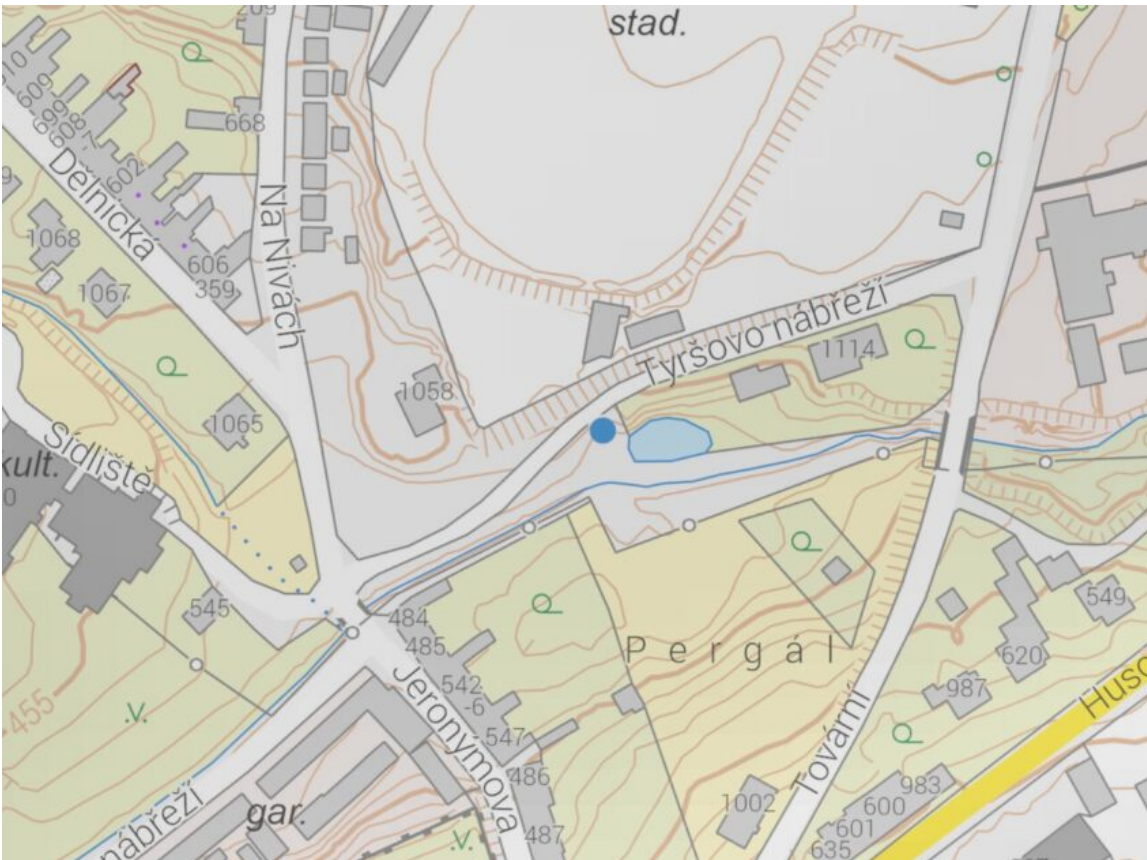
Pro **plochy** nacházející se v městské památkové zóně Trhové Sviny (MPZ) platí dále:

- stavby a zařízení musí respektovat a zhodnocovat urbanistickou skladbu sídla
- nebudou vytvářeny nové stavební dominanty ani úpravy, které by měnily tradiční prostorové vztahy
- preferovány jsou **tradiční stavební formy, materiálové řešení a architektonické tvarosloví** – případné nové stavby nemají tvořit kontrast ke stávající stavební substanci, ale harmonicky jí doplňovat.

Majetkoprávní vztahy

Zpracovávané území se většinou nachází ve **vlastnictví Trhových Svinů**. V širším území se dále nachází **soukromé pozemky** s rodinnými domy. Koryto **Farského potoka** je pak ve vlastnictví **České republiky**, nedaleké pozemky hasičů v Husově ulici, spadají do vlastnictví **Jihočeského kraje**. Na křižovatce Tyršova nábreží a Tovární ulice se pak nachází pozemek v majetku **Svědků Jehovových**.

Morfologie terénu

Řešené území leží v **údolí Farského potoka**. Ze severní strany je ohraničeno poměrně **příkrým svahem** s převýšením 6 m, z jižní strany se **pozvolně svažuje vrch Pergál** s převýšením 10 m.

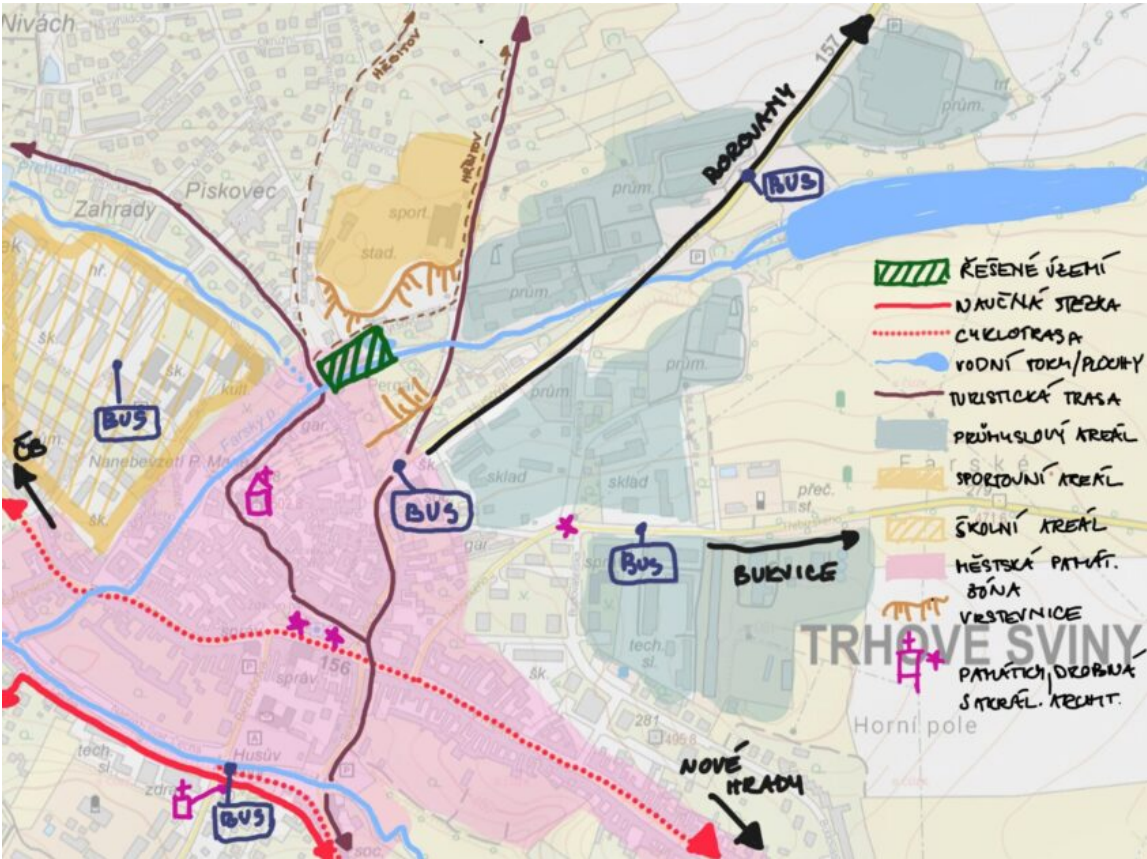
Západní strana je rovinatá, směrem na východ území opět stoupá o 4 m nahoru.

Analýza stávajícího stavu

Využili jsme tradiční analytický nástroj pro identifikaci existujících hodnot, potenciálů, či naopak limitů, slabých stránek a hrozeb, které

řešené území má ve stávajícími stavu. Tato analýza ukazuje možnosti budoucího vývoje a je základním podkladem k návrhové části. V rozboru

jsou zahrnuty také podněty od obyvatel – vycházející zejména z dotazníku.

Situace širších vztahů

Lokalika u studýnky se nachází v **docházkové vzdálenosti, severně** – zhruba 0,5 km od centra města Trhové Sviny. Toto centrum je od roku 1990 chráněno jako městská památková zóna. Součástí památkové zóny je i řada památkově chráněných objektů, mj. kostel Nanebevzetí Panny Marie. Z centra vychází dvě Naučné stezky a dvě turistické trasy, z nichž „modrá“ prochází okolo řešeného území. Ze severu je území ohraničeno sportovním areálem – stadionem. Na východě se nachází rozstáhlé plochy průmyslových a výrobních hal, na západě je větší plocha školských zařízení.

Územím protéká Farský potok se **zpevněnou i přírodní částí koryta**.

Vstupní část lokality od mostu/křižovatky je tvořena **nekoordinovanými travnatými plochami** bez většího využití, sloužící jako parkovací stání. Bezprostřední okolí studýnky pak tvoří soliterní **vzrostlé stromy** a náletová zeleň vyplňující meziprostory.

V bezprostředním okolí se **nenachází žádná autobusová zastávka**, nejbližší je vzdálena 350

Hodnoty území

Celé okolí kolem studýnky spadá do okrajové části **městské památkové zóny Trhové Sviny**. Na sever od objektu samotné studýnky pak prochází ulice – **Tyršovo nábreží**, které je další historickou stopou v území. Ještě v první polovině 20. století šlo o oblast ležící mimo hranice města, konkrétně za jeho souvislou zástavbou, kde se nacházelo jen pár samostatných budov. Teprve ve druhé polovině 20. století město zažilo výrazný růst a svou rozlohu několikanásobně zvětšilo. Za historickou částí vzniklo mimo jiné sídliště, které se svou velikostí a charakterem zcela liší. Mezi ním a starou částí města však až dodnes zůstává koncepčně nevyužitý prostor volné prostranství, kterým je Tyršovo nábreží. Ulice Na Nivách byla součástí **historické cestní sítě** také, dříve známá jako „Stará cesta borovanská“.

Území se nachází v **zajímavě modelovaném terénu** – ze severu u jihu je sevřeno stoupajícím terénem, od historického přemostění prochází Tyršovo nábreží do mírného stoupání, tvořícího svah. Do něj je zařezána plocha kolem studýnky. Přístup ke studýnce tvoří doprovodné **soliterní**

Návrhová část

V následující kapitole představujeme detailní návrh revitalizace území kolem studýnky, který vzešel jednak z analýzy města, ale také z podnětů občanů a vedení obce města Trhové Sviny.

Výchozí stav

Základním krokem návrhu revitalizace okolí studýnky bylo posouzení jejího stávajícího stavu, zhodnocení hodnot, potenciálů, ale také limit, které území tvarují, a na které je v rámci návrhu také potřeba myslet.

Prostrov okolí studýnky je **intimním, drobným prostředím**, který má potenciál pro vytvoření nového veřejného prostranství, které může vhodně doplnit stávající městské prostory či zákoutí. Je výrazný z hlediska **terénní**

modelace, které udává jeho charakter uzavřenosti a určité privátnosti. **Leží po cestě ku hřbitovu**, čímž nabízí vhodný prostor pro zastavení, odpočinek či nadechnutí.

V současném stavu je bezprostřední oblast studýnky **přístupná pouze ze západu** – odbočkou z komunikace Tyršovo nábřeží, či z **jihu přes lávku** od vrchovu Pergál.

V okolí se nachází nedostatečné množství mobiliáře – jedna lavička, jeden odpadkový koš – oba jsou v žalostném stavu a neodpovídají potřebám návštěvníků.

Chybí informace o kvalitě pitné vody ze studýnky. Poměrně hodně výrazným prvkem, který leží za hranicí řešeného území, je vedení teplovodu na opačné straně zpevněného koryta Farského potoka.

Koncepce návrhu

Revitalizace si neklade za cíl kompletně předělat tuto historickou zastávku, spíše **podpořit její kvality**. Nedochází k žádným výraznějším terénním zásahům, veškeré úpravy jsou realizovány za minimálního přesunu hmot. Naopak dochází ke zpevnění přístupů stávajících, k vybudování jednoho nového propojení ze severu. Je posílen počet mobiliáře, jsou doplněny cyklostojany, aby se toto místo stalo plnohodnotným zastavením nejen kolemjdoucím, ale i kolemjedoucím. Práce se zelení je pouze drobného charakteru, aby byl zachován jednoduchý, venkovský ráz, který je pro tuto lokalitu tak typický a hodnotný.

Téma

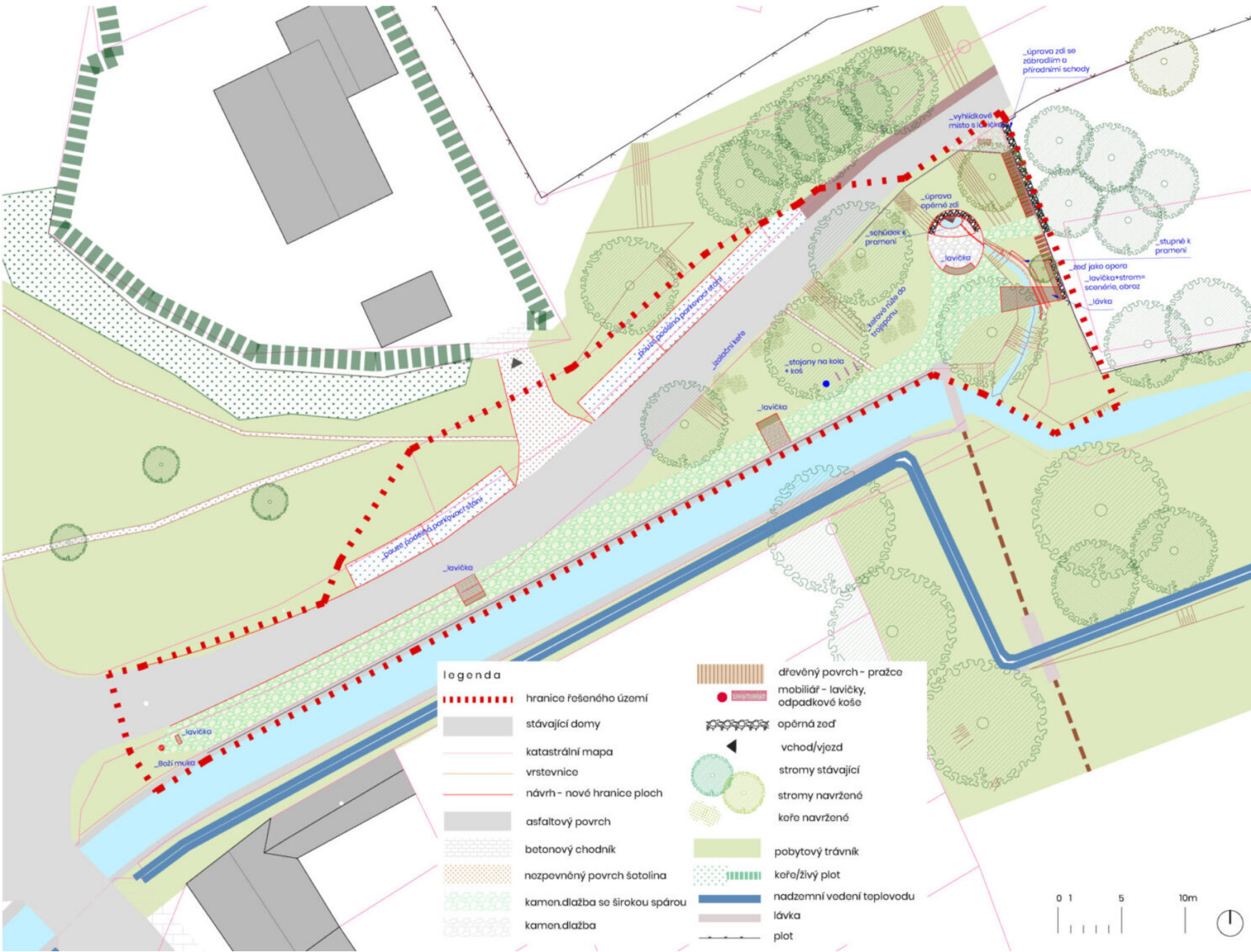
Trhové Sviny byly jedním z měst v Jižních Čechách, které během 15. století zasáhl náboženský konflikt mezi katolíky a husity.

Předpokládá se, že místní obyvatelstvo bylo rozděleno mezi podporu kališníků a věrnost katolické církvi, toto náboženské napětí pokračovalo i v následujících desetiletích. A je otázkou, zda bylo toto napětí řádně uvolněno. Protože v místě křižovatky stávala historicky Boží muka s obrázkem Jana Husa, rozhodli jsme se toto místo pomyslně spojit se studýnkou – neboť co jiného než pramen čisté vody může smýt dávné viny, uhasit ohně sporů a přinést pokoj duším. Ústředním tématem návrhu je proto **cesta**, vedoucí od Božích muk do prostoru kolem studýnky s pramenem, která je parafrází na lidskou cestu životem. Návštěvníka doprovází územím koncepční linka, kterou tvoří jednotlivá zastavení – ve formě laviček, pramene či mola. Linka se návrhem prolíná ve formě textu – citátů, hesel, či zamyšlení, které jsou vygravírovány ve dřevěném povrchu.

Funkčnost místa

Stávající přístupy ke studýnce jsou zachovány, doplněn je jeden nový – ze severu. Podél východní zdi jsou nově vybudovány dřevěné stupně, umožňující přístup i těm, kteří do lokality míří od východu. V při příchodu z této strany se návštěvníkovi otevírá pohled, který nadhledem představuje celou lokalitu.

Vzhledem k navštěvovanosti studýnky doporučujeme v okolí studýnky umístit informační tabuli o kvalitě vody. Se svým lineárním charakterem, tvořícím díky novému zábradlí na zdi zpevněného koryta, lze koncept cesty vnímat jako plnohodnotný protiklat vedení teplovodu na opačné straně Farského potoka.

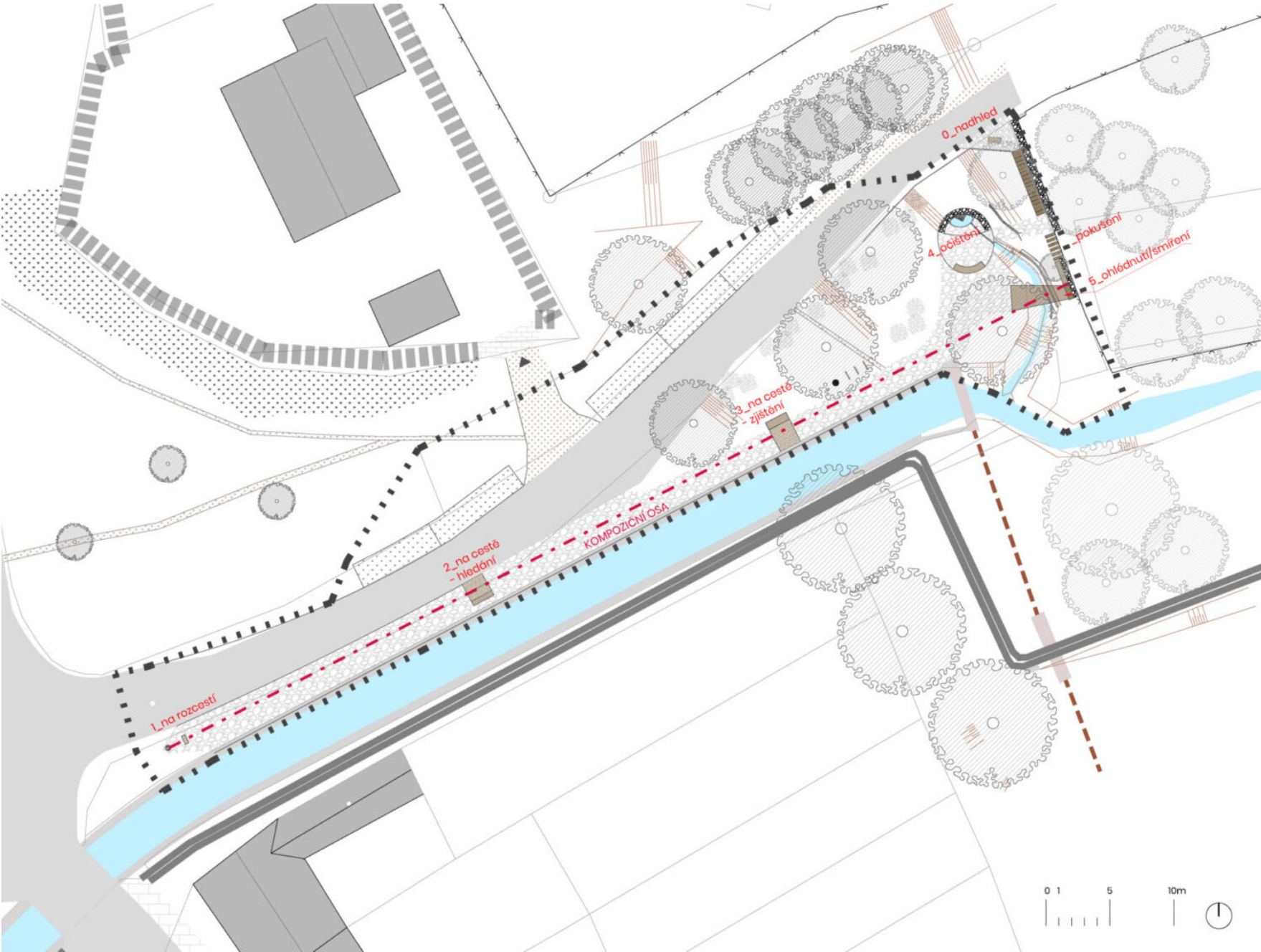

Cesta – dějová linka

Revitalizovaný prostor kolem studýnky pojmáme jako “cestu ke smíření, očistě”. Pomyslná cesta začíná u Božích muk, které jsou historickou stopou, navracíme je do jejich pravděpodobné původní pozice. Od nich vede

cesta úzkým hrdlem podél zpevněného koryta Farského potoka, aby se naplno rozvolnila právě v předprostoru studýnky. *Voda je symbolickým smírčím, po jejím doteku lze odplavit křivdy, smutky, napravit jizvy, .. sestup po schůdku k vodě a naber si do hrnečku lék. Shlédni se na vodní hladině. Pramen, putující do toku potoka, odnese vše, co jsi ochotný na místě ponechat. Chces-li,*

poodstup, následuj ho a zastav se u zdi pod stromem – rozjímej, ohlédni se, co tu necháváš. Nadechni se. Je-li to málo, pramen ti podává ještě jednu pomocnou ruku. Sestup – tentokrát se postav své minulosti čelem. Dotkni se vody – rukama, nohama, čepicí – čím chceš. Poseď, polež, otuž se... Je čas jít domů, nech vodu za zády.

Jednotlivá zastavení jsou následující:

01. Boží muka – NA ROZCESTÍ

V rámci návrhu se do širšího okolí studýnky vrací Boží muka, která zde historicky stávala. Z trhvosvinecké kroniky není jasné, zda byla ona Boží muka umístěna po pravé či levé straně komunikace Tyršovo nábřeží. Dříve byla Boží muka pozičně umístěna právě na rozcestí, a první zastavení “člověčího” života přebírá tento princip do myšlenky “Na rozcestí” . Často se během našeho života ocitáme na pomyslném rozcestí – váháme, zda pokračovat touto cestou, nebo si zvolit cestu jinou. Bude jiná cesta snazší?

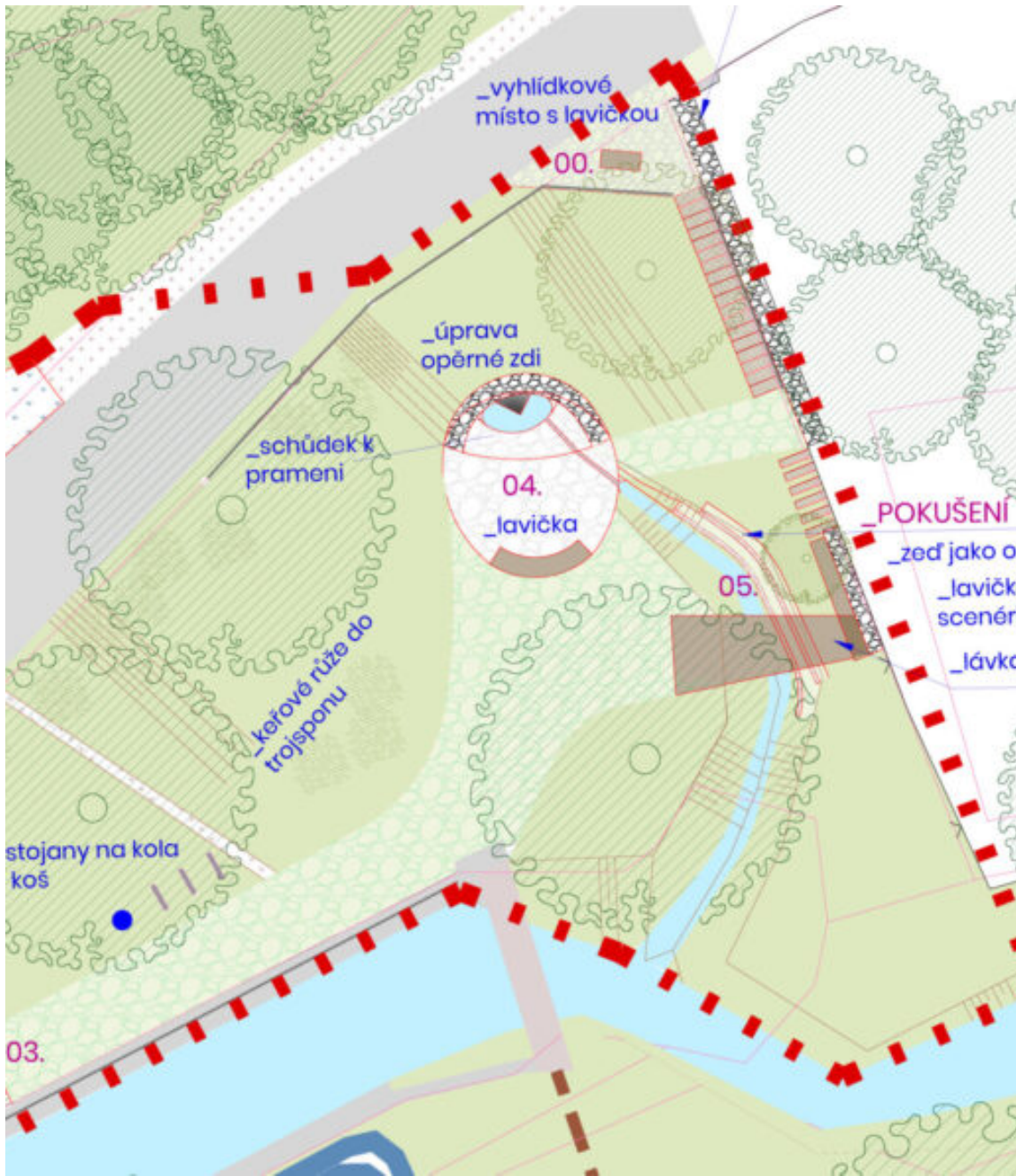
Budeme opakovat stejné chyby? Nebo se jich vyvarujeme?

02. Zastavení u lavičky – NA CESTĚ – HLEDÁNÍ

Od Božích muk se návštěvník vydává po polozpevněné pěšině směrem, kam ho ona cesta táhne. Přichází k prvnímu zastavení – lavičce, na kterou ho upozorňuje změna povrchu – z kamenné dlažby na dřevěné prazce. *Kráčíme po vybrané cestě a hledáme cíl, hledáme sebe, hledáme, zda cesta končí či zda po ní můžeme bezpečně kráčet dál.*

03. Zastavení u lavičky – NA CESTĚ – ZJIŠTĚNÍ

Od první lavičky se cesta ubírá dále ku prameni, Boží muka ponecháváme za zády. Návštěvník přichází k další lavičce se stejným principem jako u zastavení předchozího. *Kráčíš dál a tu – hle – v dáli vidíš cíl – tyčí se tam zeď a u ní lavička a strom – je to konec cesty? Zpoza stromu dohlédneš do míst, kam jsi ještě před chvílí neviděl. Poprvé vidíš, co by mohlo být. Možná je to přeci jen správná cesta..*

05. Dřevěná lávka - OHLÉDNUTÍ/SMÍŘENÍ

Otočí-li se návštěvník za tekoucí vodou, sleduje-li, jak jeho hříchy odtékají, jeho kroky jsou směřovány k poslednímu zastavení. Přes dřevěnou lávkou, která ho trychtýřovitě vtahuje k sobě, zde cesta končí. Tyčí se zde zeď, lavička a strom. Jablono s jablkem poznání – návštěvník se může posadit, ohlédnout se za svojí cestou a smířit se, odpustit sobě či druhému. Nechce-li poutník to, co pomyslně ponechal u vody, opustit, může si, ještě naposledy, na protékající a mizející minulost, sáhnout. Po schůdkách může ještě jednou sestoupit k prameni.

Přístup blíže, poutníče, usedni a ohlédni se za cestou, kterou tvoje kroky kráčely. Je čas se smířit. Sám se sebou, s druhými. Opři se, zamysli se, dotkni se vody. Není ti nehčeji?

00. Lavička u výhledu - NADHLED

Toto zastavení je zastavením počátečním, nultým. Poskytuje nadhled nad životem – cestou, kterou je někdy nutné ujit. Životní nadhled znamená dívat se na své životní situace s odstupem a schopností nepodléhat emocím v náročných chvílích. Umožňuje nám povznést se nad složité události, které nám do života přinášejí neklid, ale také prostor k osobnímu růstu. Tyto chvíle však přicházejí proto, aby nás posunuly dál, žádají si naše proměny, volají po tom, abychom přetvořili zastaralá přesvědčení a přijali nové pohledy. Právě s nadhledem je toto úsilí lehčí – s klidem můžeme z odstupu spatřit cesty, které nám život nabízí k růstu a proměně.

A právě při zastávce u lavičky, ze které se návštěvníkovi otevírá celé prostranství okolí studýnky, lze spatřit fyzickou cestu, kterou tvoří několik zastavení od Božích muk, až k centrální části – studýnce i zídce s lavičkou a stromem. Z tohoto zastavení lze pokračovat dále po komunikaci k Božím mukám, nebo, cítí-li návštěvník nutkání objevit, co se skrývá

04. U studýnky - OČIŠTĚNÍ

Od druhé lavičky putuje návštěvník k jasnému cíli, který je v tuto chvíli již viditelný. Pohled mu totiž uzavírá scénérie, tvořená zdí, lavičkou a stromem. Jenže cesta k tomuto cíli není přímá – protože ani životní cesta sama není nikdy rovná, bez překážek. Pěšina se na úrovni lávky zužuje a návštěvníka směřuje do hlavního prostoru kolem studýnky. Zde na návštěvníka čeká staronová studýnka v novém kabátu – prostorná, s lepším přístupem k prameni. Nově tvarovaný výtok vody, znázorňující natažené ruce, pomyslně nabízí zízlivému poutníkovi osvěžení. Člověk si tak může natočit hrneček a napít se, ale také může pohodlně opláchnout obličej. Dno studýnky je vytvořeno z kovu, dopadající voda při svém dopadu na dno pravidelně bubnuje a udává tak rytmus života. Ze dna odtéká studýnková voda odtokem až do Farského potoka.

Přibližuješ se svému cíli, ale najednou ti v přímé cestě brání strom. Musíš slevit, ukročit doleva. Však také životem kráčíme k cíli málokdy přímo. Cesta se zužuje, ale když máš pocit, že už se nemůžeš nadechnout, rozvolní se a přivádí tě k prameni. Napij se z tekoucího pramene, omyj si ruce, opláchni svoje myšlenky smutky, hříchy. Voda je smírčí, pomocná ruka na cestě. Zde ponecháš to, co nechceš nosit dál.

v prostoru u studýnky, lze novými dřevěnými chody v terénu sestoupit do tohoto prostoru.

_mimo číslování -Bok opěrné zdi - POKUŠENÍ

Soustoupí-li návštěvník méně klasickou cestou do prostoru studýnky, zaujme jeho pohled dřevěný bok zdi. Před ní stojí strom a za ním se cosi děje, vše je ale rozmazané, skryté. K němu však nevede zpevněná cesta, pouze volné pražce v trávě, které nás lákají, pokouší, ať jdeme blíž.. Pokušení přichází tiše, jako stín na okraj mysli, jemné, a přitom neústupné. Nese v sobě příslib něčeho dosud nepoznaného, láká nás za hranice, které jsme si sami postavili. Je to zvláštní napětí, kdy víme, že vstoupíme-li dál, už se nevrátíme stejní. Pokušení není křik, je to spíše šepot, sotva slyšitelný, ale s každým okamžikem roste, prostupuje každou myšlenku a láká nás o krok blíž, do prostoru, kde se sny a skutečnost protínají.

Materialita

Ve stávajícím stavu se jedná celkově o **velmi přírodní místo s nezpevněnými povrchy**. Při návštěvě v deštivých dnech je však viditelné, že průchodnost územím je v tuto dobu špatné – k studýnce se lze dostat pouze po zabahněné pěšině. Jelikož návrh pracuje s posílením tohoto místa jako místa zastavení, musela se

i materialita povrchů tomuto cíli přizpůsobit. Jelikož je ale přírodní charakter místa jednou z jeho hodnot, je **povrch přístupové cesty zpevněný pomocí přírodní kamenné dlažby se širokou spárou**, která je kompromisem mezi chodníkovou dlažbou a přírodním rázem.

Dalším výrazným prvkem, který do území přibývá, je **dřevo ve formě prážců**, které na důležitých zastávkách nahrazují kamennou

dlažbu. Do prážců jsou pak vygravírovány texty, tvořící ústřední linku návrhu. Dřevem je tvořen také mobiliář – lavičky či schody na severu řešeného území. V území se nachází také množství **zábradlí či madel** – ať již stávající či nově navržené. Jeho podoba je sjednocena jak tvarově, tak barevně – jedná se o antracitovou šed' – RAL 7016.

Dřevo - použitelné na mobiliář, lávku, prážce, schody

Kámen - např. v gabionovém koši - zídkách

Kamenná nepravidelná dlažba v trávě

Dlažba s neexistujícím okrajem - roztroušení do trávy

Dřevěné schody - prážce

Ocel, nerez - v odstínu RAL použita na pro mobiliář, zábradlí

Zídky

V řešeném území se již ve stávajícím stavu **nachází poměrně výrazné prvky zídek** – např. prvek zpevněného koryta Farského potoka, zídka oplocení na východní hranici území či samotná opěrná zeď studýnky. Materiálově se jedná o **tři odlišná pojednání**, které na sebe vzájemně materiálově či barevně nenavazují a v celém kontextu působí až rušivě. V rámci návrhu je tedy snaha o sjednocení těchto struktur, aby působily harmonickým dojmem. Z technických

důvodů **není možné stavebně upravit koryto potoka**, jeho kamenné pojednání je ponecháno. Zbylé opěrné zdi jsou však nahrazeny za nové. V případě zídky s výtokem pramene, tedy samotné studýnky, je zídka proti stávajícímu stavu zaoblena a vytvarována do půlkruhu. V případě zídky oplocení je její kamenné tělo zvýšeno, aby zde bylo možné instalovat madla pro snazší chůzi po schodech, a sladěno barevně s materialitou zídky koryta. Dalšími zídkami v území jsou lavičky – detail viz níže.

Jako sjednocující materiál pro zídky navrhujeme dvě varianty:

- **gabionové koše s kamennou výplní s dřevěným sedákem**
- **betonové zdi** – probarvované vrstvy betonu, barvené přírodními přísadami, tónujícími beton do zemitých tónů

Ukázka možného skládání kamenů do gabionových košů

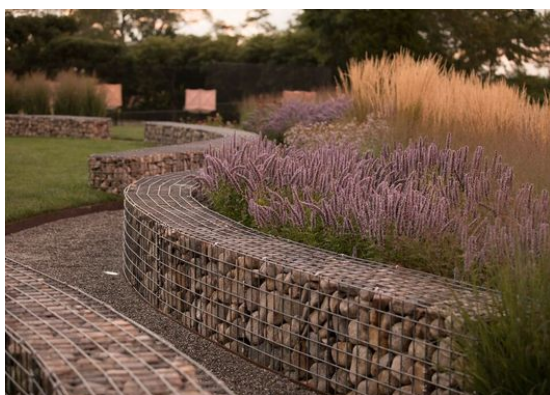
Ukázka možného skládání kamenů do gabionových košů

Ukázka možného skládání kamenů do gabionových košů

Možné tvarování gabionových košů

Možné tvarování gabionových košů

Zdi z vrstveného probarvovaného betonu

Zdi z vrstveného probarvovaného betonu

Zdi z vrstveného probarvovaného betonu - detail

Mobiliář

Mobiliář je v případě revitalizace studýnky **plnohodnotným prvkem návrhu, který materiálově navazuje na ostatní navržené objekty**. Protože se jedná o prostor zastavení a odpočinku, je po cestě od Božích muk k prameni studýnky umístěno několik laviček. Ty jsou pojaty několika způsoby:

- buď jako masivní gabionové zídky s dřevěným sedákem a dřevěným bočním obložením, který je jakýmsi prodloužením dřevěných prachů, umístěných na zemi místo dlažby
- nebo v případě lavičky u zastávky OHLÉDNUTÍ/SMÍŘENÍ pouze dřevěná, jednoduchá vykonzolovaná lavice.

Odpadkové koše materiálově i barevně navazují na barvu zábradlí - budou provedeny v RAL 7016 – antracit.

Do území jsou navrženy také stojany na kola – opět budou barevně propojeny se zábradlím či odpadkovými koši.

Gabionová lavička v detailu

Gabionová lavička zaoblená

Gabionová lavička základní

Jednoduchý odpadkový koš

Stojany na kola

Osvětlení

V rámci revitalizace **není navrženo přídavné osvětlení**. Na severní hraně řešeného území se

nachází jedna lampa, osvětlující zejména přilehlou komunikaci. Současným fenoménem větších či menších měst je zbytečný světelný smog. Tento prostor má být využitelný zejména ve dne, jeho významnost v systému veřejných

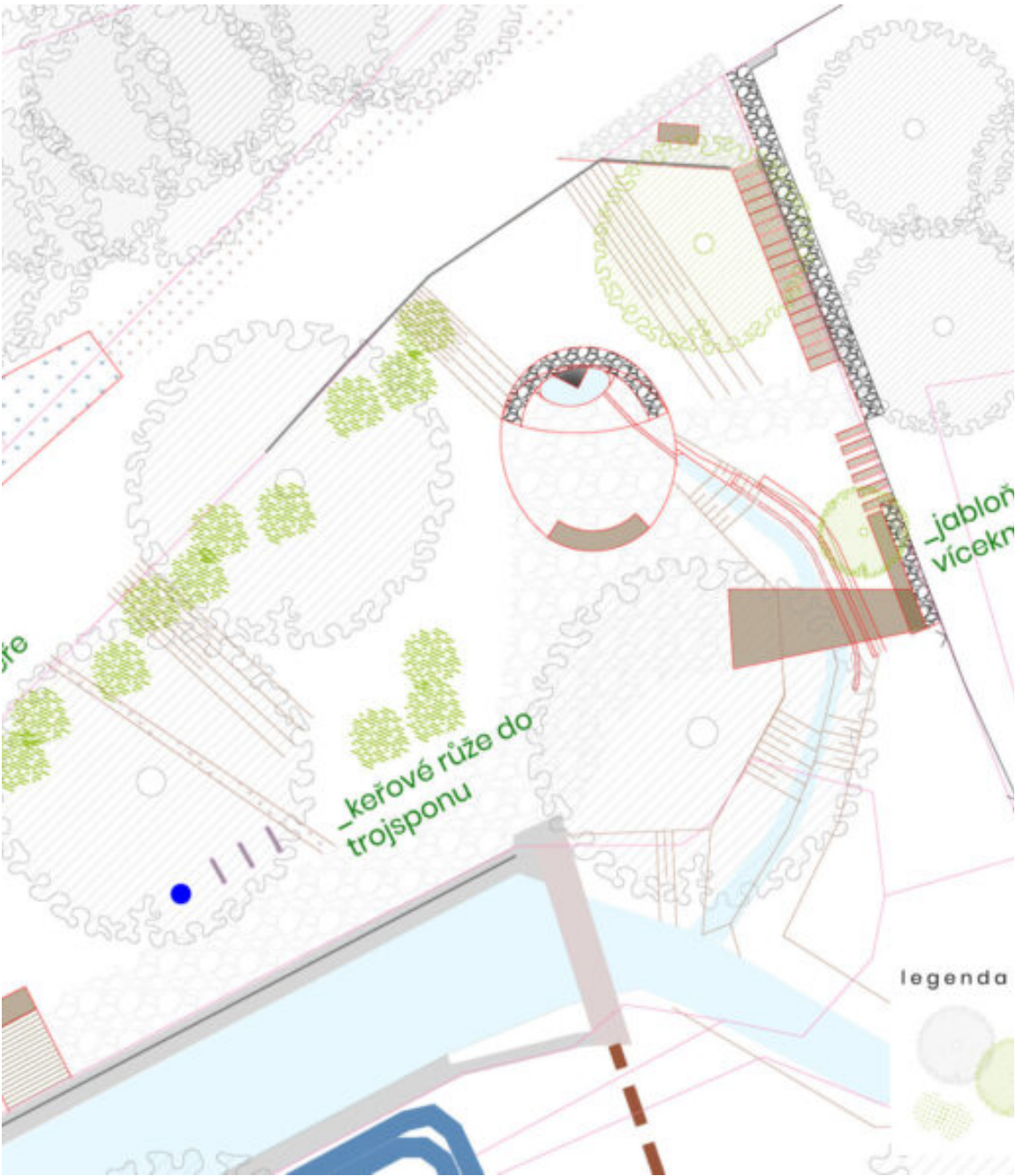
prostorů Trhových Svinů není zásadní, proto do něj nenavrhujeme nové osvětlení.

Parkovací plochy

V současné době lze **neřízeně parkovat na severní straně komunikace** na obecním travnatém pozemku. Jedná se o kombinaci

kolmého i podélného stání. Toto parkování je pravděpodobně využíváno zejména nahodilými řidiči, kteří nechtějí parkovat v centru, návštěvníky obyvatel rodinného domu na severu od řešeného území či návštěvníky studýnky, kteří se nepohybují pěšky či na kole. **Návrh tyto**

plochy kultivuje a zavádí zde normové rozměry, aby byl zaručen bezpečný provoz kolemjedoucích vozidel. Jsou zde navržena pouze **podélná parkovací stání**.

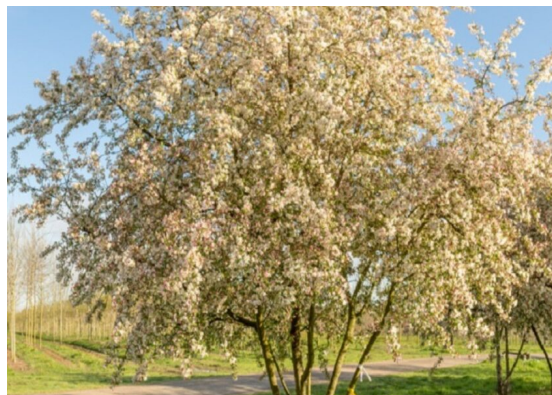

Koncepce zeleně

Hodnota prostoru kolem studýnky tkví mj. také v jeho **přírodním charakteru**. Stávající **travnaté plochy**, nacházející se ve svahu, či nesekané trsy trávy, bujně rostoucí kolem koryta, jsou pouze směrově kultivovány novými zpevněnými plochami. Stávající vzrostlé **stromy** jsou doplněny **dvěma novými** – stromem ve svahu, který poskytuje částečně stín novému přístupovému schodišti, a stromem – jabloní menšího vzrůstu, který kompozičně doplňuje prostor OHLÉDNUTÍ s opěrnou zdí a lavičkou. Ze severní strany přístupové pěšiny, resp. na jižním okraji komunikace jsou v trojsponu umístěny **keře** růží. Ty tvoří v této poloze vizuální bariéru pro parkovací stání. Společně s jabloní tvoří růžové keře krajinářskou oporu pro koncepční linku, která provází návštěvníka územím. Jablono ve smyslu “jablka poznání”, které doprovází příběh ohlédnutí se za svojí cestou, poznáním dobrého i špatného a smířením se s minulostí. Růžové keře, které návštěvníka provázejí po cestě, ho svoji symbolikou nabádají k trpělivosti.

Bíle kvetoucí varianta okrasné jabloně

Bíle kvetoucí varianta okrasné jabloně

Bíle kvetoucí varianta okrasné jabloně

Tmavě purpurově růžová kvetoucí varianta okrasné jabloně

Plody okrasných jabloní

Bíle kvetoucí, vonící květy na jaře

Vizualizace

Participace s obyvateli

Dotazník – počáteční forma participace

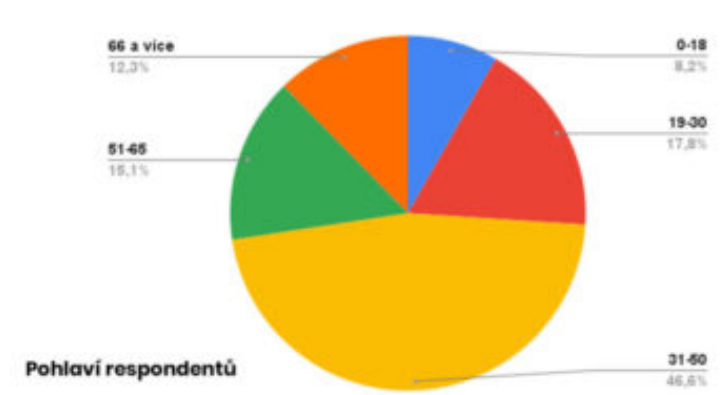
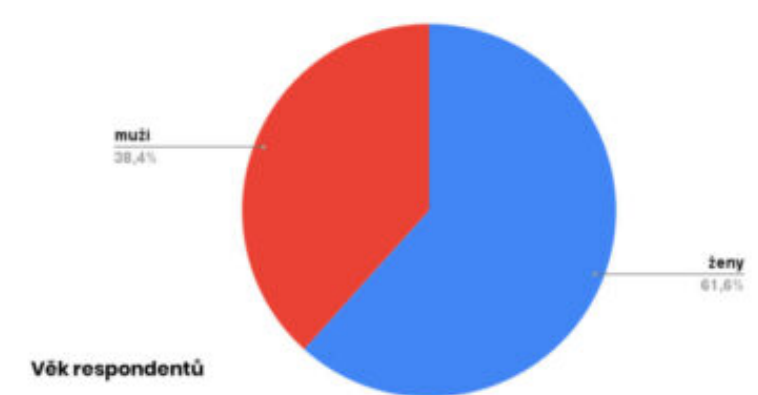
Součástí analýzy území jsou poznatky a podněty od obyvatelů /uživatelů veřejného prostoru. Obyvatelé předali své názory jednak přes elektornický dotazník (46 odpovědí), jednak formou vyplnění papírových dotazníků (52

odpovědí). Dotazník byl společný pro oblast Velkého rybníka i studýnky, přičemž větší zájem byl o dotazování na rybník.

Výsledky dotazníku

Chtěli bychom velice poděkovat všem účastníkům našeho průzkumu. **Celkově** jsme obdrželi téměř **100 odpovědí**, přičemž **oblasti**

studýnky se týkalo přes 60 odpovědí. Výsledky šetření potvrdilo mnohé naše pozorování, některá však byla vyvrácena a dostali jsme i několik inspirativních odpovědí. Níže předkládáme sumarizaci odpovědí.

V řešeném území se Vám líbí a pokládáte za hodnotné:

Nejčastějšími odpověďmi byly volně přístupný zdroj vody, stín a možnost odpočinku na lavičce, relaxační a klidné místo uprostřed města. Část odpovědí upozornila na zajímavý fakt, posilující vnímání této lokality jako odpočinkového místa – studýnka leží po cestě ku hřbitovu.

V řešeném území se Vám nelíbí a pokládáte za problematické:

Obyvatelé nejčastěji zmiňovali celkový neupravený stav místa. Lokalita vypadá celkově neutěšeně, jedná se o opomíjené místo, návštěvníci nemají větší motivaci se ke studénce podívat. Navíc se zde často vyskytují nezvyklí lidé, kteří využívají této zapadlé lokality. Chybí také pravidelné informace o kvalitě vody, které jsou v dnešní době u přírodních zdrojů vody standardem. Část návštěvníků zmiňuje také okolí u přístupové cesty -auta zde parkují na trávě a místo vypadá chaoticky.

Jaké vzpomínky vás pojí s řešeným místem? Bylo, nebo se na místě dělo něco, co zde již není?

Většina respondentů chodila již od nepaměti ke studýnce pro vodu, zejména, když byli malými dětmi. V bezprostřední blízkosti se nachází také kopec Pergál, na kterém si někteří obyvatelé užívali zimní radovánky. U pramene býval také hrníček, kterým se návštěvníci mohli osvěžit.

Co byste v území konkrétně chtěli mít?

Participace – kulaté stoly

Vyhodnocení setkání

Setkání s veřejností proběhlo v pondělí 17. 3. 2025 v 17:00-19:00 v sále městského kulturního střediska v Trhových Svinech.

Téma a cíl

Tématem setkání byla revitalizace rekreačního areálu u Velkého rybníka a U Studýnky v Trhových Svinech. Cílem bylo (1) **seznámit**

veřejnost s **dosavadním průběhem zpracování architektonicko-urbanistické studie**; (2) zjistit **podněty** od místní veřejnosti k řešenému území; a (3) umožnit diskuzi a dotazy veřejnosti se zástupci obce Trhové Svině a zpracovateli studie.

Forma a průběh

Úvodní část setkání se věnovala **prezentaci průběžného zpracování architektonicko-urbanistické studie**, zejména jejím rozpracovaným návrhům pro řešení rekreačního areálu u Velkého rybníka a U Studýnky, které zpracovával tým architektonického studia City Upgrade, jehož členové jsou: architekti, krajinný architekti, urbanisté, dopravní inženýr, odborník na životní prostředí či sociální a kulturní antropolog.

Po úvodní části pracovali účastníci setkání odděleně u **4 kulatých stolů**, kdy se zhruba 1 hodina věnovala moderované diskuzi nad možnostmi revitalizace rekreačních areálů u Velkého rybníka a U Studýnky a **sběru podnětů** k řešenému území z řad místní veřejnosti.

V závěrečné části setkání proběhla společná **diskuze s přítomnými zástupci obce** (starosta David Štojdl) a zpracovatelským **týmem** studie (Zuzana Boušková, Linda Kovářová, Vendula Vlachová, Alexander Bittner). Účastníci z řad

veřejnosti měli prostor pro své dotazy a diskuzi s nimi.

Účastníci

Celkem se setkání zúčastnilo bezmála **40 osob** z řad místní veřejnosti. Z toho bylo o něco málo více mužů. Z hlediska věku byly zastoupeny věkové kategorie v rozmezí zhruba 30-80 let, přičemž většinu tvořila skupina středního a vyššího věku. Všichni účastníci byli obyvatelé Trhových Svinů.

Zjištění – podněty k řešenému území

Podněty k revitalizaci rekreačního areálu u Velkého rybníka a U Studýnky se získávaly **k 5 stěžejním tematickým okruhům**: (1) severní část Velkého rybníka – zóna zázemí, parkování a dopravy; (2) středová část Velkého rybníka – dětská hřiště a jezírko; (3) jižní část Velkého rybníka – sportoviště, sauna a kemp; (4)

mobiliář, osvětlení, zeleň a mola Velkého rybníka; (5) U Studýnky.

Účastníci diskuze u jednotlivých stolů byli vyzváni ke sdílení toho, co jim k jednotlivým tématům přijde vhodně řešené, co naopak nikoli a z jakých důvodů, a aby přišli s vlastními návrhy nebo informacemi podstatnými pro jejich řešení.

Záměr města **revitalizovat** oba rekreační areály byl přijímán **kladně** a jako **žádoucí**. Celkově nebyly zaznamenány připomínky, které by byly

v zásadním rozporu s navrhovanými řešeními. Souhrnně by se dalo říci, že u obou areálu vyzněly připomínky v tom smyslu, že návrhy jsou možná až lehce předimenzované, a že si účastníci dokáží představit méně navrhovaných prvků, a to zejména v případě areálu U Studýnky. Nadto zazněla řada hodnotných podnětů k dalšímu doplnění, ověření, úpravě či alternativ k řešení návrhů.

Prostor u studýnky

V pracovní verzi konceptu (viz skici níže) byly prezentovány a následně v rámci diskuze u kulatých stolů byly řešeny tyto konkrétní návrhy a témata:

1. cesta od Božích muk k prameni – celkový koncept zastavení, příběh, návrat Božích muk do lokality, bezpečnost pěšího pohybu
2. mobiliář
3. parkovací místa, doprava
4. využití vody – zdroj pitné vody

Celkově se návrh řešení rekreačního areálu U Studýnky účastníkům setkání líbil, výhrady a podněty se týkaly zejména bezpečnosti cest a posezení u cest. V souhrnu by účastníkům nevadil menší rozsah zásahů, přičemž hlavní preference jsou pro umístění laviček a úpravu přístupu k prameni a přidání informací o prameni (zejména, že je voda z něj pitná).

K nim byly zaznamenány konkrétní podněty:

Cesta od Božích muk k prameni

Kvůli bezpečnosti si obyvatelé přejí vybudovat chodník po celé délce komunikace od křižovatky ke křižovatce oproti podélným parkovacím stáním, s čímž je v projektu počítáno, lze však tuto potřebu podpořit zpevněnějším povrchem. Panoval také strach, zda nejsou lavička u Božích muk i samotná Boží muka umístěny v přílišné blízkosti od křižovatky, což je považované za nebezpečné. V návrhu lze Boží muka i lavičku posunout dále od křižovatky.

Mobiliář

Jako diskutabilní je umístění lavičky “v záhybu” – v rohu nad pramenem kvůli dopravní a bezpečnostní situaci. Autorský tým však považuje umístění laviček a schodiště jako jeden z klíčových prvků návrhu, pocitové zvýšení bezpečnosti lze řešit úpravou dopravního režimu (nutný dopravní průzkum intenzit dopravy), možná instalce zrcadla, zvýraznění vozovky místě výstupů ze schodu apod. Ke schůdkům

k prameni by si pro lepší přístup přáli umístit zábradlí.

Parkovací místa, doprava

Komunikace vedoucí řešeným územím je podle obyvatel TS poměrně rušná a je potřeba zajistit bezpečnost chodců a návštěvníků lokality U Studýnky – byly vysloveny návrhy na zvážení zavedení jednosměrné komunikace nebo například na umístění retardérů kvůli snížení rychlosti. Jak již bylo řečeno, autorský tým doporučuje tento problém řešit úpravou dopravního režimu (nutný dopravní průzkum intenzit dopravy), možná instalce zrcadla, zvýraznění vozovky místě výstupů ze schodu.

Využití vody – zdroj pitné vody

Obyvatelé by si přáli, aby se u studýnky objevila informační tabule zahrnout informace o vodě z pramene – o jejím stavu, pitelnosti apod.

Tým

Seznam zdrojů

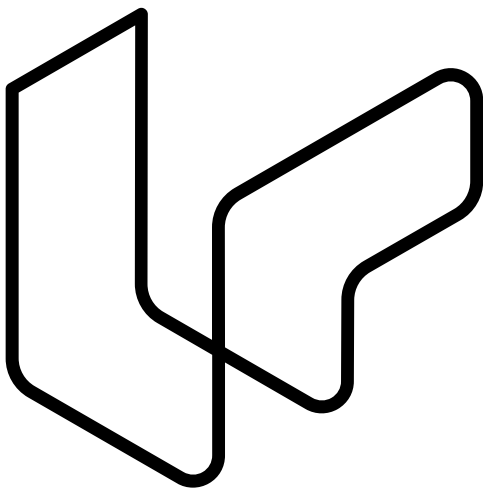
[1] s. 18 Ocel, nerez - v odstínu RAL použita na pro mobiliář, zábradlí (zdroj: Array)

U Studýnky

48.8437172N, 14.6379497E

On-line verze:

<https://tsviny.cityupgrade.cz>

City Upgrade
